

Сарајево, 15.04.2019. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 08.04.2019.- 12.04.2019.**

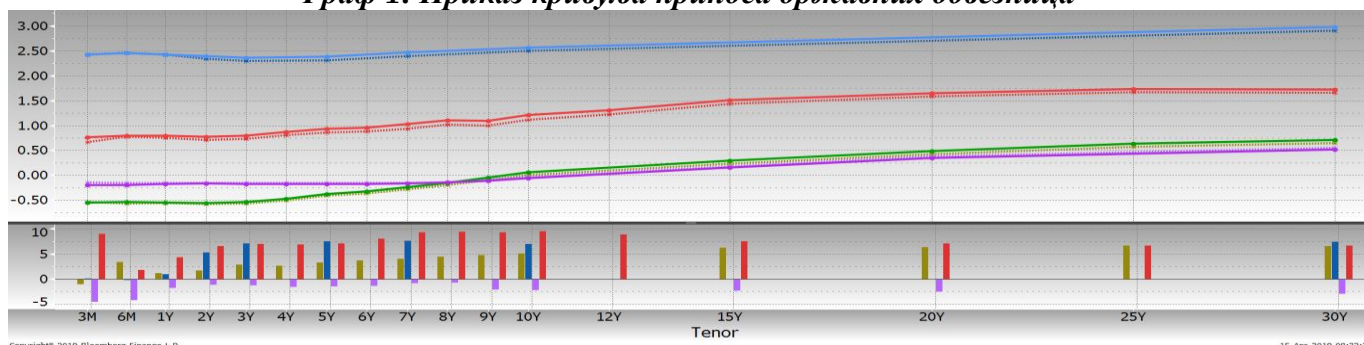
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Еврозона				САД				Велика Британија				Јапан			
	5.4.19	-	12.4.19		5.4.19	-	12.4.19		5.4.19	-	12.4.19		5.4.19	-	12.4.19	
2 године	-0,57	-	-0,56	↗	2,34	-	2,39	↗	0,72	-	0,78	↗	-0,15	-	-0,16	↘
5 година	-0,41	-	-0,38	↗	2,31	-	2,38	↗	0,86	-	0,93	↗	-0,15	-	-0,17	↘
10 година	0,01	-	0,06	↗	2,50	-	2,57	↗	1,12	-	1,21	↗	-0,03	-	-0,06	↘

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Bubilllove

Доспијеће	Приноси		
	5.4.19	-	12.4.19
3 мјесеца	-0,514	-	-0,542
6 мјесеци	-0,573	-	-0,539
1 година	-0,527	-	-0,520

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 12.04.2019. године (пуне линије) и 05.04.2019. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

Протекле седмице је објављен извјештај World Economic Outlook у којем је ММФ смањio изгледе за глобални раст на најнижи ниво од финансијске кризе услед све слабијих изгледа у већини водећих развијених економија те знакова да већи царински трошкови све више утичу на трговину. Према новим прогнозама, глобална привреда ће током текуће године биљежити раст за 3,3% у односу на 3,5%, колико је прогнозирано у јануару. Ово је уједно и трећи пут да је ММФ смањio изгледе у посљедњих шест мјесеци. Прогнозирана стопа раста за сљедећу годину остала је непромијењена и износи 3,6%. Нове прогнозе ММФ-а претпостављају постизање договора о Брегзиту, док би супротно могло утицати на смањење стопе раста за текућу годину и више од 0,2% у односу на претходне прогнозе.

ЕВРОЗОНА

Након знатно бољег податка Sentixовог индекса повјерења инвеститора за еврозону, из Sentixa је саопштено да је економска ситуација у еврозони још увијек крхка, али да се с побољшаним очекивањима тренд пада смањује. С друге стране, ММФ је у складу са смањеним глобалним прогнозама смањio и прогнозе привредног раста еврозоне за текућу годину на 1,3%, што је за 0,3% мање у поређењу с претходним прогнозама прије 3 мјесеца. Слабији привредни раст се очекује у неколико главних економских привреда, укључујући Немачку, Француску и Италију. Прогнозирана стопа инфлације у еврозони за 2019. годину износи 1,3%, а за 2020. годину 1,6%.

ММФ је у извјештају навео да би Њемачка могла ускоро бити суочена с потребом да убрзано уведе фискалне стимулативне мјере, а истовремено је препоручено да ЕЦБ настави да стимулише економију региона. Овакве прогнозе, заједно с оживљавањем трговинских тензија између ЕУ и САД, те забринутости око Брегзита су утицале на пад приноса сигурнијих обвезница еврозоне, па је током протекле седмице принос десетогодишњих њемачких обвезница поново забиљежио пад на ниво испод 0%. Такође, ЕЦБ је прошле седмице одржала сједницу на којој је у складу с очекивањима задржала референтну каматну стопу непромијењену (0,0%), те се обавезала да до краја текуће године неће доћи до повећања каматних стопа. Предсједник Draghi је још једном потврдио да је ЕЦБ спремна да прилагоди све расположиве инструменте уколико за тим буде потребе, да доступне информације од посљедње сједнице ЕЦБ потврђују слабији привредни раст, да ће специфични услови дугорочних таргетираних кредита (TLTRO) бити усаглашени на долазећим сједницама ЕЦБ, као и да ће ЕЦБ размотрити да ли је за одржавање негативних каматних стопа потребно извршити одређени ниво „ублажавања“ могућих споредних ефеката (раније се већ шпекулисало о могућој промјени методе обрачуна актуелне каматне стопе на депозите банака, увођењем додатних нивоа за обрачун ове каматне стопе), али да је још увијек рано да се донесе таква одлука. Draghi је додао да, иако се очекује да слаб тренд привредног раста настави током ове године, очекује се да би инфлација могла достићи „могући доњи ниво“ у септембру, те да је УВ ЕЦБ препознало фундаменталну снагу економије, односно да је процијењена вјероватност рецесије и даље ниска. Ипак, крајем седмице је дошло до раста индекса акција на глобалном нивоу, па је у складу с тим забиљежен и приличан раст приноса обвезница, а принос десетогодишњих њемачких обвезница је повећан на 0,055%, што је највећи ниво забиљежен од 20. марта. На седмичном нивоу приноси њемачких обвезница су повећани између 2 и 6,5 базних поена.

Прошле седмице приноси италијанских обвезница су били смањени упркос смањеним прогнозама Владе Италије (раст БДП-а је смањен на 0,2% са ранијих 1,0%, буџетски дефицит повећан на 2,4% БДП-а, а однос дуга и БДП-а на 132,6%). На крају седмице је дошло до оштрог раста приноса италијанских двогодишњих и десетогодишњих обвезница, али под утицајем промјене обвезница које представљају бенчмарк за ове рочности. У складу с тим, приноси италијанских двогодишњих обвезница су повећани за 19 базних поена, приноси десетогодишњих обвезница за 6 базних поена, док су приноси петогодишњих обвезница смањени за преко 8 базних поена. Приноси шпанских обвезница су смањени за око 5 базних поена, а битно је истаћи да је током протекле седмице принос петогодишњих шпанских обвезница први пут забиљежио ниво испод 0%.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред.бр	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Sentix индекс повјерења инвеститора – ЕЗ	АПР	-2,0	-0,3	-2,2
2.	Трговински биланс – Њемачка (у милијардама EUR)	ФЕБ	16,0	17,9	14,6
3.	Индустријска производња – ЕЗ (Г/Г)	ФЕБ	-0,9%	-0,3%	-0,7%
4.	Индустријска производња – Француска (Г/Г)	ФЕБ	-0,2%	0,6%	1,7%
5.	Индустријска производња – Финска (Г/Г)	ФЕБ	-	0,7%	2,5%
6.	Индустријска производња – Италија (Г/Г)	ФЕБ	-1,1%	0,9%	-0,8%
7.	Прерађивачка производња – Холандија (Г/Г)	ФЕБ	-	0,5%	-0,6%
8.	Прерађивачка производња – Француска (Г/Г)	ФЕБ	1,0%	2,8%	0,8%
9.	Индустријске продаје – Холандија (Г/Г)	ФЕБ	-	-2,0%	-8,4%
10.	Малопродаја – Италија (Г/Г)	ФЕБ	-	0,9%	1,2%
11.	Стопа инфлације – Њемачка (финал.)	МАР	1,4%	1,4%	1,7%
12.	Стопа инфлације – Француска (финал.)	МАР	1,3%	1,3%	1,6%
13.	Стопа инфлације – Шпанија (финал.)	МАР	1,3%	1,3%	1,1%
14.	Стопа незапослености – Грчка	ЈАН	-	18,5%	18,4%

САД

Протекле седмице је објављен записник са мартовске сједнице FOMC-а, у којем је истакнуто да већина чланова очекује да ће кретање изгледа за економски раст до краја године оправдати одлуку Феда да задржи референтну каматну стопу на тренутном нивоу. Неки од чланова су нагласили да би се њихов став о питању одговарајућег циљаног распона каматних стопа могао кретати у оба смјера у зависности од долазних економских података и других тржишних кретања. Такође, у записнику је наведено да су поједини чланови изразили забринутост да је крива приноса сада прилично равна, те је примјетно да историјски докази упућују на то да би инверзија исте могла сигнализирати улазак у рецесију.

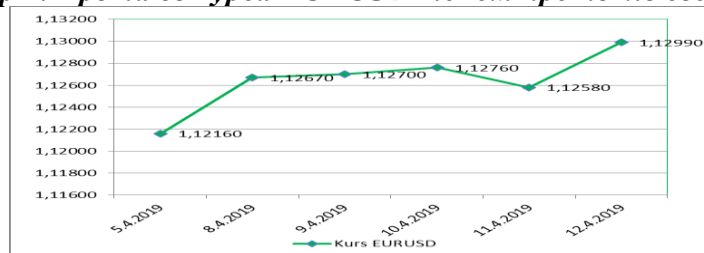
ММФ је смањио прогнозе раста америчке привреде у текућој години на 2,3%, што је за 0,2% мање у односу на јануарске прогнозе, а резултат је утицаја затварања администрације, као и већег смањења јавне потрошње од очекивања. За наредну годину ММФ је благо повећао прогнозе стопе раста на 1,9%, што је за 0,1% више у односу на претходне прогнозе. ММФ је саопштио да подржава одлуку Феда о заустављању циклуса повећања референтне каматне стопе. Истовремено, прогнозе привредног раста Кине током ове године су повећане на 6,3%, дјелимично јер се очекивала ескалација у трговинском рату са САД, што се није десило. Ипак, сталне напетости између САД и Кине, као и с другим великим трговинским партнерима и даље представљају ризик за глобалну економију. Протекле седмице објављени су и резултати истраживања Bloombergа, према којима економисти очекују да ће стопа БДП-а у САД током текуће године износити 2,4%, док се за 2020. и 2021. годину очекују стопе раста од 1,9% и 1,8%, респективно. Прогнозирана стопа БДП-а у првом кварталу износи 1,6% (претходно прогнозирано 1,5%), а у другом кварталу 2,6%, што је непромијењено у односу на претходно истраживање. Истраживање је показало да економисти очекују да ће стопа инфлације у овој години износити 1,9% (претходно прогнозирано 1,8%), док је прогнозирана стопа инфлације за наредну годину остала непромијењена (2,2%).

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред.бр	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Индекс произвођачких цијена (Г/Г)	МАР	1,9%	2,2%	1,9%
2.	Индекс потрошачких цијена (Г/Г)	МАР	1,8%	1,9%	1,5%
3.	Поруцбине трајних добара F	ФЕБ	-1,6%	-1,6%	0,1%
4.	Фабричке поруцбине	ФЕБ	-0,5%	-0,5%	0,0%
5.	Bloomberg индекс потрошачког повјерења	7. АПР	-	59,8	58,9
6.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ	6. АПР	210.000	196.000	204.000
7.	Захтјеви за хипотекарне кредите	5. АПР	-	-5,6%	18,6%
8.	Индекс цијена увезених роба и услуга (Г/Г)	МАР	-0,6%	0,0%	-0,8%
9.	Индекс цијена извезених роба и услуга (Г/Г)	ЈАН	-	0,6%	0,3%
10.	Мјесечно стање буџета (милијарди USD)	МАР	-181,0	-146,9	--233,9

USD је током протекле седмице депрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD повећан с нивоа од 1,1216 на ниво од 1,1299.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

ЕУ лидери су успјели да постигну споразум о продужењу Брежита до 31. октобра, уз ревидирање у јуну. Овај нови рок значи да ће Велика Британија напустити ЕУ прије него наредни сазив Европске комисије почне с радом. Канцеларка Меркел је изјавила да је ово продужење у интересу ЕУ, међутим, званичник канцеларије председника Макрона је изјавио да премијерка Мау на хитном ЕУ самиту није дала „довољно гаранција“ којима би се оправдало дуже одлагање Брежита, док је Макрон прије састанка истакао да су грађани Велике Британије донијели одлуку да напусте ЕУ, те да није до њих да чине било шта што би то превенирало. Председник Савјета ЕУ Туск је изјавио да ће током овог периода продужења Брежита све активности бити у рукама Велике Британије, те је додао да они још увијек могу ратификовати споразум о повлачењу у којем случају продужење може да буде прекинуто. Туск је, такође, изјавио да Велика Британија треба преиспитати стратегију или одлучити да опозове члан 50. Уговора о оснивању ЕУ или свеукупно отказати Брежит.

Министар економије Њемачке Peter Altmaier је изјавио да су лидери ЕУ Великој Британији дали додатних шест мјесеци за напуштање ЕУ блока, што је добар потез који ће омогућити ЕУ да се фокусира на друга хитна питања. Премијерка Мау је изјавила да постизање компромиса око Брежита с опозицијом неће бити једноставно, али обје стране треба да раде заједно како би омогућиле Брежит. Правобранилац Geoffrey Cox је изјавио да ће Влада Велике Британије саслушати било које сугестије које буде опозиција дала везано за Брежит, укључујући и други референдум. Шестомјесечно одлагање Брежита је умањило ефекте „страшног исхода“ Брежита без споразума који би могао додатно да појача притиске на успорење глобалног раста, али не чини ништа да помјери неизвјесности око коначног исхода, сматра директорица ММФ-а Лагарде. Штавише, тренутни договор неће ријешити проблеме који већ постоје између ЕУ и Велике Британије, додала је Лагарде приликом обраћања на конференцији ММФ-а и Свјетске банке у Вашингтону.

Гувернер ВоЕ Carney је изјавио да је неизвјесност с којом се суочавају компаније у Великој Британији прешла границе, под утицајима Брежита, што се негативно одразило на инвестиције и оставило је дугорочне последице везано за продуктивност.

ММФ је у својим прогнозама истакао да чак и у случају релативно уредног Брежита без споразума, без кашњења у дијелу споразума о границама, као и минималних финансијских превирања, економија би могла биљежити раст од 3,5% до краја 2021. године, што је мањи раст него онај који би се остварио у случају глатког Брежита. Раст трговинских баријера има моментални утицај на домаћу и инострану тражњу, сматра ММФ. У извјештају ММФ-а, који је током протекле седмице објављен, наведено је да се у случају најгорег сценарија Брежита без споразума могу очекивати губици у економији у висини 4% БДП-а до 2021. године. ММФ је смањио очекивања економског раста за Велику Британију у овој години на 1,2% с претходних 1,5%, колико су ова очекивања износила прије три мјесеца, а уједно су најслабија од 2009. године. За 2020. годину очекује се опоравак раста на 1,4%. Овај раст је за обје године лошији у односу на пројектовани раст за еврозону.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Очекивање инфлације у наредних 12 мјесеци	ФЕБ	-	3,2%	3,2%
2.	Трговински биланс (у млрд GBP)	ФЕБ	-12,876	-14,112	-14,623
3.	Индустријска производња (Г/Г)	ФЕБ	-0,9%	0,1%	-0,3%
4.	Прерађивачки сектор (Г/Г)	ФЕБ	-0,6%	0,6%	-0,7%
5.	Грађевински сектор (Г/Г)	ФЕБ	2,3%	3,3%	2,2%
6.	БДП (М/М)	ФЕБ	0,0%	0,2%	0,5%
7.	Услужни сектор (М/М)	ФЕБ	0,1%	0,1%	0,3%

Током протекле седмице GBP је депрецирала у односу на EUR, док је апрецирала у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио раст с нивоа од 0,86039 на ниво од 0,86409, док је курс GBPUSD повећан с нивоа од 1,3038 на ниво од 1,3074.

ЈАПАН

ВоЈ је почетком протекле седмице објавила смањене прогнозе привредног раста за три од укупно девет региона у земљи, што представља највећи број смањења у последњих шест година. Кључни узрок ревидирања прогноза је слаба потражња у Кини, што је знак да ће изгледити за опоравак јапанске привреде зависити од тога колико ће брзо мјере потицаја из Кине помоћи домаћој привреди.

Такође, ММФ је смањио пројекције привредног раста Јапана у текућој години за 0,1%, на 1,0%, а након што су у јануару исте повећане за 0,2%. Највећи утицај на смањење прогноза имају потенцијални ефекти планираног повећања пореза на промет у октобру. Економски аналитичари су истакли да је Јапан избјегао рецесију захваљујући снажној пословној потрошњи, те да би у случају да јапанска привреда почне нагло слабити, премијер Абе могао поново одгодити планирано повећање пореза на промет или понудити скроман раст фискалне потрошње.

Према резултатима истраживања Bloombergа, објављеним крајем прошле седмице, економски аналитичари су смањили прогнозе стопе БДП-а за текућу годину на 0,7% са 0,8%, колико је претходно прогнозирано, а што је уједно и најнижа стопа раста од 2017. године. За 2020. и 2021. годину прогнозиране годишње стопе БДП-а од 0,5% и 0,8%, респективно, остале су непромијењене у односу на претходне прогнозе. Истовремено, економисти су смањили прогнозе стопе инфлације, те се очекује да ће иста у текућој години износити 0,9% (претходно прогнозирано 1,0%), а у 2020. години 1,2% (претходно прогнозирано 1,3%).

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

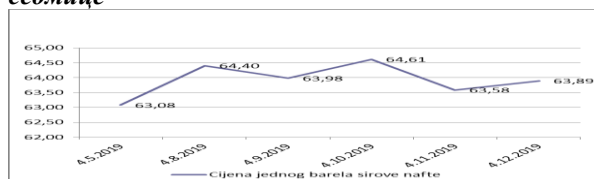
Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Трговински биланс (у млрд ЈПЈ) Р	ФЕБ	591,3	489,2	-964,8
2.	Текући рачун (у млрд ЈПЈ)	ФЕБ	2.633,5	2.676,8	600,4
3.	Монетарни агрегат М2 (Г/Г)	МАР	2,4%	2,4%	2,4%
4.	Монетарни агрегат М3 (Г/Г)	МАР	2,1%	2,1%	2,1%
5.	Поруцбине машинских алата (Г/Г) Р	МАР	-	-28,5%	-29,3%
6.	Основне машинске поруцбине (Г/Г)	ФЕБ	-4,6%	-5,5%	-2,9%
7.	Индекс произвођачких цијена (Г/Г)	МАР	1,0%	1,3%	0,9%
8.	Индекс потрошачког повјерења	МАР	41,5	40,5	41,5

ЈПЈ је током протекле седмице депрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPЈ забиљежио раст с нивоа од 125,30 на ниво од 126,57. ЈПЈ је, такође, депрецирао у односу на USD, те је курс USDJPЈ забиљежио раст с нивоа од 111,73 на ниво од 112,02.

НАФТА И ЗЛАТО

На отварању њујоршке берзе у пonedјељак цијена једног барела сирове нафте је износила 63,08 USD (56,24 EUR). Током седмице цијена нафте се кретала у узаном распону између 63 и 64,6 USD по барелу. Током трговања у пonedјељак цијена нафте је биљежила раст под утицајем депрецијације USD, као и кризе у Либији. Министар енергије Русије Новак је изјавио да очекује да ће се тржиште нафте у другој половини године стабилизovati, те да неће бити потребе за продужењем плана смањења понуде овог енергента. Предсједник Русије Путин је изјавио да је та земља задовољна тренутном цијеном нафте, али је додао да не подржава неконтролисано повећање цијене сирове нафте која би могла да угрози индустрије других земаља. Путин је истакао да ће Русија координирати с ОПЕС-ом, те да ће се одлуке доносити у зависности од ситуације на тржишту. О томе ће се дискутовати на наредном састанку ОПЕС-а, који ће се одржати у јуну. Министар енергије Саудијске Арабије Khalid Al-Falih је изјавио да вјероватно неће бити потребе да убудуће ова земља требати смањује производњу с обзиром на то да се тржиште правилно усмјерава. Производња нафте од стране ОПЕС-а је смањена за више од 500.000 барела током марта, те се нашла на најнижем нивоу од фебруара 2015. године, углавном под утицајем смањења понуде од стране Саудијске Арабије већег у односу на оно на које се обавезала, али и због кризе у Венецуели и санкцијама, које су теже погодили понуду нафте ове земље у односу на претходне мјесеце. Цијена нафте је у овој години повећана за 40%, након што су се чланице ОПЕС-а и његови партнери, укључујући Русију, придржавале плана смањења обима понуде. На затварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте је износила 63,89 USD (56,44 EUR).

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као последица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на бази њих.

На отварању лондонске берзе метала у пonedјељак цијена једне fine унце злата је износила 1.291,76 USD (1.151,71 EUR).

Цијена злата је до сриједи протекле седмице биљежила раст, након чега је, углавном под утицајем апесијације USD, дошло до пада цијене. На раст цијене овог племенитог метала утицај су имале смањене прогнозе глобалног раста које је објавио ММФ. ММФ је смањио очекивања глобалног економског раста на најнижи ниво од финансијске кризе, што је појачало тражњу за сигурним инвестицијама. Према прогнозама ММФ-а, глобална економија успорава брже него што се очекивало, а што би могло захтијевати од свјетских лидера да координирају стимулативне мјере. Такође, на раст цијене злата почетком седмице утицале су и последње пријетње предсједника САД Трмпра увођењем царина на увоз из ЕУ у вриједности од 11 милијарди USD, док су трговински преговори с Кином остали непромијењени. Цијена једне fine унце злата је од четвртка почела да биљежи пад, након што су објављени позитивни економски показатељи за САД који су уједно допринијели и апрецијацији USD. Крајем седмице цијена злата је наставила да се смањује, након што су објављени снажнији подаци о кредитирању у Кини. Ипак, злато и даље има одређену подршку кроз појачане куповине злата од стране Народне банке Кине, као и песимистичних прогноза главних централних банака. Подаци с тржишта САД су подстакли јачање USD, што је утицало на појачану продају злата, те се и цијена овог племенитог метала одржала испод нивоа од 1.300 USD по унци. На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.290,43 USD (1.142,07 EUR).

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

